

NOWA PROCEDURA NADAWANIA STOPNIA DOKTORA

Warszawa, 27 września 2022 r.

Maciej Kolanowski
Przemysław Mroczkowski

PLAN SZKOLENIA

Samorząd Doktorantów
UNIWERSYTETU WARSZAWSKIEGO

- Podstawy ustawowe
- Przebieg postępowania w sprawie nadania stopnia naukowego doktora
- Na co zwrócić uwagę w radzie dyscypliny?
- Sesja Q&A

PODSTAWY USTAWOWE

PODSTAWY USTAWOWE

Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2022 r. poz. 574 ze zm., dalej: p.s.w.i.n.):

Art. 177

1. W systemie szkolnictwa wyższego i nauki nadaje się:

1) stopnie naukowe i stopnie w zakresie sztuki:

a) stopień doktora,

b) stopień doktora habilitowanego;

2) tytuł profesora.

2. Stopień naukowy nadaje się w dziedzinie nauki i dyscyplinie naukowej. Stopień naukowy doktora może być nadany w dziedzinie.

UPRAWNIENIA UW

- Aktualnie Uniwersytet Warszawski posiada uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora:
- **W dziedzinie nauk humanistycznych** – w dyscyplinach: archeologia, filozofia, historia, językoznawstwo, literaturoznawstwo, nauki o kulturze i religii, nauki o sztuce.
- **W dziedzinie nauk społecznych** – w dyscyplinach: ekonomia i finanse, geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna, nauki o bezpieczeństwie, nauki o komunikacji społecznej i mediach, nauki o polityce i administracji, nauki o zarządzaniu i jakości, nauki prawne, nauki socjologiczne, pedagogika, psychologia.
- **W dziedzinie nauk ścisłych i przyrodniczych** – w dyscyplinach: astronomia, informatyka, matematyka, nauki biologiczne, nauki chemiczne, nauki fizyczne, nauki o ziemi i środowisku.

PROCEDURY AWANSOWE

- W aktualnym stanie prawnym można wyróżnić trzy ścieżki dojścia do stopnia naukowego doktora:
 - Przewód doktorski (tzw. "stara procedura")
 - Postępowanie o nadanie stopnia naukowego doktora – po studiach doktoranckich
 - Postępowanie o nadanie stopnia naukowego doktora (tzw. "nowa procedura").

PRZEWÓD DOKTORSKI

- Przewody doktorskie mogły być wszczynane **tylko** do 30 kwietnia 2019 r.
- Przewody doktorskie mogą być prowadzone w pierwszej instancji **wyłącznie** do 31 grudnia 2023 r.
- Oznacza to, że do tego dnia konieczne jest podjęcie uchwały o nadaniu stopnia naukowego doktora.
- W praktyce oznacza to, że konieczne jest złożenie rozprawy doktorskiej najpóźniej do ok. marca – kwietnia 2023 r.

PRZEWÓD DOKTORSKI

- Przewody doktorskie prowadzone są na podstawie przepisów ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. z 2017 r. poz. 1789).
- Przewód doktorski składa się z następujących elementów:
 - wszczęcia przewodu doktorskiego i wyznaczenia promotora, a także promotora pomocniczego, w przypadku jego udziału w przewodzie;
 - wyznaczenia recenzentów;
 - przyjęcia rozprawy doktorskiej i dopuszczenia jej do publicznej obrony*;
 - przyjęcia publicznej obrony rozprawy doktorskiej*;
 - nadania stopnia doktora.

PRZEWÓD DOKTORSKI

- Rozprawa doktorska powinna być co do zasady sporządzona w języku polskim, sporządzenie rozprawy w innym języku dopuszczalne wyłącznie za zgodą rady naukowej (art. 13 ust. 5 ustawy o stopniach i tytule).
- Streszczenie rozprawy doktorskiej oraz recenzje – publikowane na stronie internetowej Uniwersytetu co najmniej do dnia nadania stopnia.

PRZEWÓD DOKTORSKI

- W przewodzie doktorskim odmowa przyjęcia rozprawy doktorskiej oznacza brak możliwości jej ponownego przedstawienia w żadnym podmiocie doktoryzującym w Polsce.
- Od uchwały o odmowie przyjęcia rozprawy doktorskiej, odmowie przyjęcia publicznej obrony rozprawy doktorskiej lub odmowy nadania stopnia naukowego można wnieść odwołanie do Rady Doskonałości Naukowej.

POSTĘPOWANIE

- Postępowanie o nadanie stopnia naukowego jest wszczynane:
 - w przypadku osób na studiach doktoranckich – wnioskiem o wyznaczenie promotora lub promotorów;
 - w pozostałych przypadkach - złożeniem rozprawy doktorskiej wraz z wnioskiem o wszczęcie postępowania o nadanie stopnia naukowego
- Przebieg postępowania jest w znacznej mierze regulowany prawem wewnętrznym uczelni, stąd też regulacja ustawowa jest skąpa.
- Postępowanie o nadanie stopnia naukowego doktora jest **co do zasady** odpłatne.
 - **WYJĄTKI:** osoby, które ukończyły kształcenie w szkole doktorskiej oraz osoby, które **rozpoczęły** studia doktoranckie przed rokiem akademickim 2019/2020.

POSTĘPOWANIE

- Rozprawa doktorska wraz z recenzjami musi być opublikowana na stronie BIP Uniwersytetu na co najmniej 30 dni przed obroną.

WYMÓG JĘZYK OBCY

- Od doktorantów, ubiegających się o uzyskanie stopnia naukowego na Uniwersytecie, niezależnie od trybu, wymagana jest znajomość języka obcego nowożytnego na poziomie **B2**!
- Różni się natomiast możliwość dokumentowania tejże znajomości.
- W przypadku osób po **studiach doktoranckich** - należy zdać egzamin z języka obcego nowożytnego lub przedłożyć certyfikat potwierdzający znajomość języka (może być wydany przez naszą Radę Certyfikacyjną z UW).
- W przypadku osób po **szkole doktorskiej** - należy przedłożyć dyplom ukończenia studiów potwierdzający znajomość języka obcego lub odpowiedni certyfikat językowy.

PRZEBIEG POSTĘPOWANIA W SPRAWIE NADANIA STOPNIA NAUKOWEGO DOKTORA

Samorząd Doktorantów
UNIWERSYTETU WARSZAWSKIEGO

WSZCZĘCIE POSTĘPOWANIA

- Postępowanie w sprawie nadania stopnia doktora wszczyna kompletny wniosek kandydata/tki, do którego dołącza się:
 - rozprawę
 - pozytywną opinię promotora lub promotorów dotyczącą rozprawy doktorskiej
 - oświadczenie o dyscyplinie/dziedzinie nauki lub niemożności wskazania
 - życiorys naukowy
 - Kopię przynajmniej jednej publikacji
 - Kopię dokumentu potwierdzającego znajomość języka obcego (B2)
 - Odpis dyplomu magistra (inżyniera) lub równorzędnego
 - Zaświadczenie organu kierującego Szkołą o uzyskaniu kwalifikacji na 8 poziomie PRK

8 PRK 1 – CO W ZAŚWIADCZENIU

Samorząd Doktorantów
UNIWERSYTETU WARSZAWSKIEGO

Zaświadczenie, o którym mowa w ust. 2 pkt 8, musi określać efekty uczenia się, jakie uzyskał kandydat w trakcie kształcenia w Szkole oraz formy i wynik weryfikacji tych efektów uczenia się w szkole doktorskiej. Z treści zaświadczenia musi wynikać, że kandydat:

- 1) zna i rozumie światowy dorobek naukowy i twórczy oraz wynikające z niego implikacje dla praktyki;
- 2) potrafi: a) dokonywać analizy i twórczej syntezy dorobku naukowego i twórczego w celu identyfikowania i rozwiązywania problemów badawczych oraz związanych z działalnością innowacyjną i twórczą, b) tworzyć nowe elementy tego dorobku, c) samodzielnie planować własny rozwój oraz d) inspirować rozwój innych osób oraz uczestniczyć w wymianie doświadczeń i idei, także w środowisku międzynarodowym;
- 3) jest gotów do: a) niezależnego badania powiększającego istniejący dorobek naukowy i twórczy, b) podejmowania wyzwań w sferze zawodowej i publicznej z uwzględnieniem ich etycznego wymiaru i odpowiedzialności za ich skutki oraz c) kształtowania wzorów właściwego postępowania w takich sytuacjach.

8 PRK 2

- W razie braku zaświadczenia lub gdy jego treść nie odpowiada wymaganiom określonym w ust. 3 bądź efekty uczenia się nie zostały zweryfikowane w trakcie kształcenia w Szkole w sposób potwierdzający ich osiągnięcie, Przewodniczący Rady może powierzyć weryfikację efektów uczenia się, o których mowa w ust. 3, powołanej przez siebie komisji. Komisja może zostać powołana na okres kadencji Rady Naukowej lub do podjęcia czynności w związku z danym wnioskiem. Skład i zasady powoływania oraz funkcjonowania tej komisji może określić Rada Naukowa.
- W przypadku osób, które rozpoczęły studia doktoranckie przed rokiem akademickim 2019/2020, zaświadczenie wystawia kierownik studiów doktoranckich lub kierownik jednostki organizacyjnej organizującej te studia.

WSZCZĘCIE (OSTATNI RAZ!)

- Rada Naukowa po stwierdzeniu, że kandydat posiada wszystkie wymienione wyżej dokumenty i kompetencje postanawia w formie uchwały o wszczęciu postępowania w sprawie nadania stopnia doktora, o którym mowa w ust. 1. Jeżeli kandydat nie spełnia tych wymagań, Rada Naukowa odmawia wszczęcia postępowania wraz z uzasadnieniem. W przypadku, gdy uchwała o wszczęciu postępowania w sprawie nadania stopnia doktora nie uzyska bezwzględnej większości głosów, uznaje się, że Rada Naukowa podjęła uchwałę o odmowie wszczęcia tego postępowania.

KOMISJA DOKTORSKA

Samorząd Doktorantów
UNIWERSYTETU WARSZAWSKIEGO

- Rada Naukowa MOŻE powołać Komisję Doktorską (7-21 osób)
- KD może być powołana na stałe lub do konkretnego postępowania
- Promotor wchodzi w skład Komisji Doktorskiej z mocy prawa po zdaniu egzaminów doktorskich przez kandydata. Promotora nie wlicza się do liczby członków Komisji Doktorskiej powyżej. Przepis stosuje się odpowiednio do promotora pomocniczego, który uzyskał stopień doktora habilitowanego lub tytuł profesora lub jest zatrudniony na stanowisku profesora uczelni.
- Kandydatów na członków Komisji Doktorskiej zgłasza Przewodniczący Rady, co najmniej trzech członków Rady Naukowej lub właściwa do tego komisja Rady.

RECENZENCI

- 3 osoby spoza UW
- Recenzentem może być osoba posiadająca stopień doktora habilitowanego lub tytuł profesora lub pracownik zagranicznej uczelni z odpowiednim dorobkiem
- Kandydatów na recenzentów może zgłosić Przewodniczący Rady, właściwa Komisja Doktorska lub komisja Rady ds. recenzentów, lub trzech członków Rady zajmujących stanowisko profesora lub profesora uczelni, lub mających stopień doktora habilitowanego, z wyłączeniem promotora kandydata.
- Recenzenci mają 2 miesiące na przygotowanie recenzji

RECENZJE

Samorząd Doktorantów
UNIWERSYTETU WARSZAWSKIEGO

- Recenzja musi zawierać konkluzję: pozytywną, negatywną lub warunkową.
- W przypadku otrzymania recenzji z konkluzją warunkową, jeżeli pozostałe recenzje nie są negatywne, kandydat:
 - Poprawia w ciągu pół roku rozprawę, która jest ponownie recenzowana
 - Składa odmowę poprawy

Na koniec tego procesu, Przewodniczący przekazuje recenzje do KD.

EGZAMINY DOKTORSKIE

Samorząd Doktorantów
UNIWERSYTETU WARSZAWSKIEGO

- Po powołaniu lub wyznaczeniu Komisji Doktorskiej kandydat przystępuje do egzaminu lub (max 2) egzaminów doktorskich w celu weryfikacji znajomości metodologii oraz dorobku nauki w dyscyplinie naukowej, w której ubiega się o nadanie stopnia naukowego, oraz zdolności do krytycznej oceny tego dorobku
- Rada Naukowa formułuje wytyczne w przedmiocie liczby, zakresu i formy egzaminów doktorskich.
- Komisja Doktorska zgodnie z wytycznymi Rady Naukowej w formie uchwały określa i przedstawia kandydatowi liczbę, zakres i formę egzaminów doktorskich oraz ich harmonogram. Komisja Doktorska, po zasięgnięciu opinii kandydata, określa także język, w jakim przeprowadzany jest egzamin lub egzaminy. Egzamin może zostać przeprowadzony w więcej niż jednym języku.
- O terminie i miejscu egzaminu kandydat jest informowany co najmniej na 30 dni przed egzaminem. W danym dniu kandydat nie może przystąpić do więcej niż jednego egzaminu. Na wniosek kandydata termin 30 dni określony w zdaniu pierwszym może zostać skrócony.

EGZAMINY DOKTORSKIE

- Egzamin jest przeprowadzany w obecności co najmniej $\frac{2}{3}$ liczby członków Komisji Doktorskiej.
- Na wniosek kandydata złożony Przewodniczącemu Komisji Doktorskiej w terminie 14 dni od dnia wystawienia oceny negatywnej przeprowadza się powtórny egzamin. Powtórny egzamin odbywa się nie wcześniej niż po upływie trzech miesięcy od poprzedniego egzaminu.

DOPUSZCZENIE DO OBRONY

Samorząd Doktorantów
UNIWERSYTETU WARSZAWSKIEGO

- Po zapoznaniu się ze wszystkimi recenzjami rozprawy doktorskiej Komisja Doktorska w formie uchwały: 1) postanawia o dopuszczeniu kandydata do obrony rozprawy doktorskiej albo 2) wnioskuję do Rady Naukowej o postanowienie o odmowie dopuszczenia kandydata do obrony rozprawy doktorskiej – w przypadku, gdy uchwała o dopuszczeniu kandydata do obrony rozprawy doktorskiej nie uzyska bezwzględnej większości głosów, uznaje się, że Komisja Doktorska podjęła uchwałę o wniosku, o którym mowa w pkt 2.
- Do obrony rozprawy doktorskiej może być dopuszczony kandydat, który uzyskał pozytywne recenzje od co najmniej dwóch recenzentów oraz zdał egzaminy doktorskie.
- Na podstawie wniosku Komisji Doktorskiej Rada Naukowa postanawia w formie uchwały o dopuszczeniu kandydata do obrony rozprawy doktorskiej. W przypadku, gdy uchwała o dopuszczeniu kandydata do obrony rozprawy doktorskiej nie uzyska bezwzględnej większości głosów, uznaje się, że Rada Naukowa podjęła uchwałę o odmowie dopuszczenia do obrony rozprawy doktorskiej. Uchwała zawiera uzasadnienie.

OBRONA

- Po dopuszczeniu kandydata do obrony rozprawy doktorskiej oraz udostępnieniu w BIP odpowiednich informacji, Komisja Doktorska wyznacza datę, godzinę i miejsce obrony rozprawy doktorskiej. Ponadto Komisja Doktorska może określić język obrony rozprawy doktorskiej inny niż język polski, jeśli znany jest on kandydatowi i członkom Komisji Doktorskiej. Obrona rozprawy doktorskiej nie może odbyć się wcześniej niż 30 dni od dnia udostępnienia w BIP tych informacji, oraz wcześniej niż 7 dni od dnia podjęcia uchwały o dopuszczeniu do obrony rozprawy doktorskiej.
- Rektor w drodze zarządzenia określi warunki techniczne organizacji obrony rozprawy doktorskiej w trybie zdalnym i w trybie hybrydowym.
- Zarządzenie dostępne jest tutaj: <https://monitor.uw.edu.pl/Lists/Uchway/Attachments/6303/M.2022.216.Zarz.106.pdf>

OBRONA

- Komisja Doktorska obraduje w obecności co najmniej $\frac{2}{3}$ liczby członków Komisji Doktorskiej określonej przez Radę oraz co najmniej dwóch recenzentów; kandydat jest osobiście obecny w miejscu obrony rozprawy doktorskiej, chyba że obrona rozprawy doktorskiej przeprowadzana jest w trybie zdalnym.

WERDYKT

- Podczas części niejawnej posiedzenia Komisja Doktorska odbywa naradę i podejmuje w głosowaniu tajnym uchwałę w sprawie wystąpienia do Rady Naukowej o nadanie stopnia doktora wraz z uzasadnieniem. Uzasadnienie uzgadniają członkowie Komisji Doktorskiej. W przypadku, gdy uchwała w sprawie wystąpienia do Rady Naukowej o nadanie stopnia doktora nie uzyska bezwzględnej większości głosów, uznaje się, że Komisja Doktorska podjęła uchwałę o wystąpieniu do Rady Naukowej o odmowę nadania stopnia doktora. Uchwałę ogłasza się po jej podjęciu uczestnikom części jawnej.
- Komisja Doktorska występuje do Rady Naukowej o odmowę nadania stopnia doktora w szczególności, jeżeli stwierdzi, że: 1) rozprawa doktorska nie spełnia wymagań z uchwały lub 2) kandydat nie obronił rozprawy doktorskiej.
- W przypadku, gdy rozprawa doktorska stanowi szczególne osiągnięcie naukowe, Komisja Doktorska większością co najmniej $\frac{2}{3}$ głosów członków obecnych na posiedzeniu może wystąpić do Rady Naukowej z uzasadnionym wnioskiem o wyróżnienie rozprawy doktorskiej.
- Nie przysługuje droga odwoławcza od braku wyróżnienia rozprawy doktorskiej.

NADANIE STOPNIA

- Rada Naukowa w głosowaniu tajnym bezwzględną większością głosów w obecności co najmniej połowy członków Rady Naukowej uprawnionych do głosowania podejmuje decyzję w formie uchwały o nadaniu stopnia doktora. W głosowaniu biorą udział wyłącznie osoby zajmujące stanowisko profesora lub profesora uczelni, lub mające stopień doktora habilitowanego. Pod głosowanie poddawana jest uchwała o nadaniu stopnia doktora. W przypadku, gdy nie uzyska ona bezwzględnej większości głosów, uznaje się, że Rada Naukowa podjęła uchwałę o odmowie nadania stopnia doktora. Uchwała zawiera uzasadnienie.
- Na wniosek Komisji Doktorskiej, Rada Naukowa bezwzględną większością głosów w obecności co najmniej połowy członków Rady Naukowej uprawnionych do głosowania może podjąć uchwałę o wyróżnieniu rozprawy doktorskiej. Rada Naukowa może ustalić szczegółowe zasady wyróżniania rozpraw doktorskich.

481 VS 157

- Egzaminy doktorskie odbywają się teraz w dowolnym momencie między powołaniem KD a ustaleniem terminu obrony, nie ma też komisji egzaminacyjnej
- KD MOŻE (a nie musi) zaproponować recenzentów
- Ergo: Można wszcząć postępowanie, powołać KD i recenzentów na jednym posiedzeniu
- Zaświadczenie o 8 poziomie PRK wydają dyrektorzy szkół/kierownicy studiów

NA CO ZWRÓCIĆ UWAGĘ W RADZIE DYSCYPLINY?

STOSOWANIE PRZEPISÓW

- Przepisy uchwały nr 157 stosowane są do **wszystkich postępowań** o nadanie stopnia naukowego doktora, także tych wszczętych i prowadzonych dotychczas na podstawie przepisów uchwały nr 481.
- Czynności dokonane na mocy przepisów dotychczasowych pozostają w mocy.
 - **Przykład:** jeśli ktoś zdał już egzaminy doktorskie w zakresie określonym uchwałą nr 481 - wejście w życie uchwały nr 157 nie powoduje konieczności powtórzenia egzaminów doktorskich.
- Komisje egzaminacyjne, powołane na podstawie przepisów dotychczasowych, mogą działać dalej, przy czym przeprowadzają egzamin z zakresu znajomości
- Przepisów uchwały nr 157 **nie stosuje się do przewodów doktorskich!!!**

DŁUGOŚĆ POSTĘPOWANIA

- Pod rządami uchwały 481 postępowanie o nadanie stopnia naukowego doktora trwało ok. **9 miesięcy**.
- Przepisy uchwały 157 pozwalają skrócić ten czas o połowę (przy "dobrych wiatrach").
- **Rolą doktoranckich przedstawicieli w radzie naukowej jest zadbanie, aby wykorzystać wszystkie furtki prawne, by maksymalnie skrócić czas trwania postępowania o nadanie stopnia naukowego doktora!**

DŁUGOŚĆ POSTĘPOWANIA

- Działania, które można podjąć, aby skrócić długość postępowań:
 - przeprowadzanie egzaminów doktorskich w czasie oczekiwania na recenzję;
 - wyznaczanie stałych komisji doktorskich;
- **Nasze doświadczenie wskazuje, że skuteczniejszą metodą od robienia awantury na posiedzeniu rady naukowej jest rozmowa z jej przewodniczącym lub przewodniczącą - polecamy serdecznie! :)**
- Ale jeśli nie pomogło to – to trzeba podnieść problem na posiedzeniu rady.

Q&A

Czas na pytania, na które do tej pory nie padły odpowiedzi!

ZNAJDŹ NAS W SIECI :)

- Nagranie ze szkolenia oraz materiały będą dostępne na stronie: <http://www.doktoranci.uw.edu.pl/materialy-ze-szkolen/>
- W razie pytań służymy pomocą doktoranci@samorzad.uw.edu.pl

DZIĘKUJEMY!